

P6_TA(2006)0349

Metsäpalot ja tulvat

Euroopan parlamentin päätöslauselma metsäpaloista ja tulvista

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 2, 6 ja 174 artiklan,
- ottaa huomioon 18. tammikuuta 2006 antamansa päätöslauselman Montrealin ilmastonmuutoskonferenssin tuloksista¹, 5. syyskuuta 2002 antamansa päätöslauselman tulvista Euroopassa², 14. huhtikuuta 2005 antamansa päätöslauselman Portugalia vaivaavasta kuivuudesta³, 12. toukokuuta 2005 antamansa päätöslauselman kuivuudesta Espanjassa⁴, 8. syyskuuta 2005 antamansa päätöslauselman Euroopan luonnononnettomuuksista (metsäpalot ja tulvat)⁵ sekä 18. toukokuuta 2006 antamansa päätöslauselmat luonnononnettomuuksista (metsäpalot, kuivuus ja tulvat) – maataloutta koskevat näkökohdat⁶, aluekehitystä koskevat näkökohdat⁷ ja ympäristönäkökohdat⁸,
- ottaa huomioon ilmastonmuutosta koskevaan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimukseen (UNFCCC) 11. joulukuuta 1997 liitetyn Kioton pöytäkirjan, jonka yhteisö ratifioi 31. toukokuuta 2002,
- ottaa huomioon metsien ja ympäristövuorovaikutusten seurannasta yhteisössä (Forest Focus) 17. marraskuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2152/2003⁹,
- ottaa huomioon komission 18. marraskuuta 1998 antaman tiedonannon Euroopan unionin metsästrategiasta (KOM(1998)0649) ja parlamentin 16. helmikuuta 2006 antaman päätöslauselman Euroopan unionin metsästrategian toteuttamisesta¹⁰,
- ottaa huomioon komission 29. syyskuuta 2004 esittämän ehdotuksen asetukseksi ympäristöalan rahoitusvälineestä (Life+) (KOM(2004)0621) ja parlamentin kannan 7. heinäkuuta 2005¹¹,
- ottaa huomioon Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa (maaseuturahasto) koskevan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 sekä neuvoston

¹ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0019.

² EUVL C 272 E, 13.11.2003, s. 471.

³ EUVL C 33 E, 9.2.2006, s. 599.

⁴ EUVL C 92 E, 20.4.2006, s. 414.

⁵ EUVL C 193 E, 17.8.2006, s. 322.

⁶ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0222.

⁷ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0223.

⁸ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0224.

⁹ EUVL L 324, 11.12.2003, s. 1.

¹⁰ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0068.

¹¹ EUVL C 157 E, 6.7.2006, s. 451.

päätöksen 2006/144/EY maaseudun kehittämistä koskevista yhteisön strategisista suuntaviivoista,

- ottaa huomioon komission ehdotuksen valmiustoimien ja nopeiden avustustoimien rahoitusvälineen perustamisesta vakavia hätätilanteita varten (KOM(2005)0113),
 - ottaa huomioon komission tiedonannon yhteisön pelastuspalvelumekanismien kehittämisestä (KOM(2005)0137) sekä Michel Barnier'n vetoituksen Euroopan apu-nimisten Euroopan pelastuspalvelujoukkojen perustamiseksi,
 - ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta (KOM(2005)0108) sekä parlamentin kannan 18. toukokuuta 2006¹²,
 - ottaa huomioon komission tiedonannot biomassaa koskevasta toimintasuunnitelmasta (KOM(2005)0628) ja EU:n biopolttoainestrategiasta (KOM(2006)0034),
 - ottaa huomioon 15. kesäkuuta 2006 antamansa päätöslauselman kestävän kehityksen strategian uudelleentarkastelusta¹³,
 - ottaa huomioon Brysselissä 15. ja 16. kesäkuuta 2006 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmien 12 kohdan, joka koskee unionin valmiuksia reagoida hätätilanteisiin, kriiseihin ja suuronnettomuuksiin,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 4 kohdan,
- A. toteaa, että vuonna 2006 Euroopan unioni ja etenkin sen eteläiset jäsenvaltiot ovat kärsineet tuhoisista metsäpaloista, jotka ovat aiheuttaneet kuolonuhreja ja mittavaa aineellista vahinkoa,
- B. ottaa huomioon, että EU:ssa raivonneissa metsäpaloissa on tuhoutunut kasvillisuutta ja metsää yli 200 000 hehtaaria, joista puolet on Espanjassa; toteaa, että tämä ei koske jäsenvaltioista ainoastaan Portugalia, Kreikkaa, Ranskaa, Italiaa ja Kyprosta, vaan myös perinteisesti vähemmän riskialttiina pidettyjä jäsenvaltioita, kuten Alankomaita, Irlantia, Liettuaa, Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Itävaltaa, Ruotsia, Tšekin tasavaltaa ja Puolaa,
- C. ottaa huomioon, että metsäpalot ovat olleet erityisen tuhoisia muun muassa Galician alueella, missä 14. elokuuta 2006 mennessä on tuhoutunut 88 473 hehtaaria metsää, neljä ihmistä on saanut surmansa ja 514 loukkaantunut ja eläimiä on kuollut ja missä metsäpalot ovat aiheuttaneet huomattavia aineellisia ja ekologisia vahinkoja muun muassa Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla yhteisön tärkeänä pitämällä alueella ja muilla ekologisesti merkittävillä alueilla, joista eräät ovat suojelualueiden välisiä lajikäytäviä,
- D. ottaa huomioon, että viime vuosien jatkuva kuivuus ja korkeat lämpötilat ovat lisänneet metsäpaloja Euroopassa, pahentaneet aavikoitumista monilla alueilla ja vaikuttaneet maatalouteen, karjankasvatukseen ja metsäympäristöön,

¹² Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0218.

¹³ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0272.

- E. ottaa huomioon, että Euroopan ympäristöviraston arvion mukaan Etelä-Eurooppa tulee kärsimään lisää kuivuudesta, lisääntyvistä metsäpaloista ja kuumuudesta, kun taas Pohjois-Euroopassa sademäärät kasvavat, ja useimmilla Euroopan alueilla ilmastonmuutos johtaa useampiin ja voimakkaampiin tulviin,
- F. katsoo, että Euroopan alttius kuivuudelle johtuu yhä useammin veden, maaperän ja biologisten luonnonvarojen kestäättömästä käytämisestä sekä ilmastonmuutoksesta, joka vaarantaa myös Euroopan elintarvikehuollon,
- G. ottaa huomioon, että metsäpaloja ovat aiheuttaneet sekä kuluneen kesän kuivuus ja korkeat lämpötilat että maaseutualueilla viime vuosikymmenten aikana tapahtuneet sosiaaliset, taloudelliset ja kulttuuriset muutokset: maaseutualueiden laiminlyönti, metsänhoidon riittämättömyys, istutettujen puulajien monimuotoisuuden riittämättömyys sekä rikollisen toiminnan merkittävä esiintyminen,
- H. ottaa huomioon, että maaseutualueiden laiminlyönti sekä metsätalouden kannattavuuden lasku ja metsänhoidon korkeat kustannukset ovat vaikuttaneet omistajien toteuttaman metsänhoidon tasoon, mikä on johtanut aluskasvillisuuden biomassan lisääntymiseen sekä erittäin herkästi syttyvien pensaikkojen syntymiseen, kun taas alueilla, missä metsät ovat sosiaalisesti ja taloudellisesti merkittäviä alueita, metsäpalot ovat huomattavasti vähäisempi ongelma,
- I. ottaa huomioon metsäpalojen ja tulvien aiheuttamat taloudelliset ja sosiaaliset menetykset paikallistaloudelle, tuotannolle ja matkailualalle,
- J. ottaa huomioon tulvien asuinrakennuksille, infrastruktuurille ja maataloudelle aiheuttamat vahingot erityisesti Itävallassa, Unkarissa ja Puolassa mutta myös muualla Euroopassa,
- K. ottaa huomioon, että palot ja tulvat ovat yleensä ylikansallisia ilmiöitä, ja pitää tästä syystä välttämättömänä tehostaa yhteisiä toimia luonnonkatastrofien torjumiseksi ja yhteisön pelastuspalvelumekanismia,
- L. toteaa, että maaseudun kehittämisselitykset eivät riitä ratkaisemaan tätä ongelmaa ja että uutta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa (EAFRD) koskevaan puiteasetukseen ei ole enää sisällytetty budjettikohtaa maanviljelijöille rajoituslinjojen raivaamista varten myönnettävään tukeen,
- M. ottaa huomioon, että Brysselissä 15. ja 16. kesäkuuta 2006 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi puheenjohtajavaltion selvityksen unionin hätä- ja kriisitilavalmiuksien vahvistamisesta, sekä piti ilahduttavana Michel Barnier'n toukokuussa 2006 esittämää raporttia,
- N. ottaa huomioon, että kyseisen Eurooppa-neuvoston kokouksen puheenjohtajan päätelmien mukaan Brysselissä toimiva väliaikainen kriisinhallintaryhmä aloitti toimintansa 1. heinäkuuta 2006,
- O. aikoo jatkaa luonnonkatastrofeja koskevia toimiaan, etenkin vuoden 2005 elokuun jälkeisiä toimiaan, ja järjestää lokakuussa 2006 julkisen kuulemistilaisuuden tulipaloista ja tulvista,

- P. ottaa huomioon, että kuivuuden ja tulipalojen torjumista koskevaa varsinaista yhteisön lainsäädäntöä ei ole, vaikkakin erityistä tulvien torjumista koskevaa direktiiviä valmistellaan parhaillaan,
1. ilmaisee solidaarisuutensa katastrofeissa menehtyneiden ihmisten omaisia ja vahinkoa kärsineiden alueiden asukkaita kohtaan erityisesti Galiciassa ja osoittaa kiitoksensa kaikille niille – sekä ammattilaisille että vapaaehtoisille – jotka osallistuivat metsäpalojen sammutukseen ja tulvien uhrien pelastamiseen;
 2. pitää myönteisenä EU:n, sen jäsenvaltioiden ja muiden maiden osoittamaa solidaarisuutta vahinkoa kärsineille alueille niin jäsenvaltioissa kuin ehdokasmaissaakin ja niiden viranomaisille ja pelastusyksiköille annettua arvokasta tukea; katsoo, että mainittujen ilmiöiden ja niiden seurausten laajuus ylittävät alueelliset ja kansalliset puitteet ja vaativat tehokasta eurooppalaista sitoutumista;
 3. pitää huolestuttavana luonnonkatastrofien yleistymistä, mikä on asiantuntijoiden mukaan suurelta osin ilmastonmuutoksen seurausta; kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan tarvittavia toimia Kioton tavoitteiden saavuttamiseksi ja komissiota ryhtymään toimenpiteisiin Kioton sitoumusten noudattamisen ja seurannan takaamiseksi; katsoo, että viimeaikaisten tapahtumien aiheuttamat vahingot osoittavat edelleen, että lieventävät toimet ovat paljon edullisempia kuin ilmastonmuutoksen seuraukset;
 4. katsoo, että edellä mainittu 15.6.2006 annettu parlamentin päätöslauselma sisältää keskeisiä tekijöitä ja periaatteita, jotka on otettava huomioon, ja vaatii tämän strategian pikaista täytäntöönpanoa;
 5. katsoo, että globaaleilla ja alueellisilla ennalta ehkäisevillä toimilla on oltava keskeinen merkitys vahinkojen korjaamisen sijaan; toteaa lisäksi, että luonnonkatastrofien aiheuttamat vahingot olisi voitu osittain välttää ja että ennalta ehkäisevien toimien kehittämistä ja toteuttamista olisi kannustettava, samoin kuin riittävää ympäristönsuojelulainsäädäntöä ja asianmukaista maankäyttöä, mukaan luettuina kestävä viljely- ja metsänhoitokäytäntö ja tehokas riskienhallinta;
 6. katsoo, että katastrofit voidaan hoitaa tehokkaasti yhteisön tasolla toissijaisuusperiaatetta noudattaen; katsoo, että ne edellyttävät tehokkaampia toimia yhteisön tasolla ja tarvittaessa uusien yhteisön välineiden käyttöä ongelmien ennalta ehkäisemiseksi ja niiden ratkaisemiseksi;
 7. pyytää komissiota ottamaan Euroopan solidaarisuusrahaston käyttöön ja soveltamaan sitä joustavasti tulipalojen aiheuttamien vakavien vahinkojen korjaamiseksi ottaen huomioon, että aiheutuneet vahingot vaikuttavat väestön elämänmuotoon erityisesti köyhimmillä alueilla, joiden on kohdattava infrastruktuurin, talouspotentiaalin, työllisyyden, luonnonperinnön ja kulttuuriperinnön, ympäristön ja matkailutoiminnan kannalta hyvin haitalliset seuraukset, joilla on kielteinen vaikutus taloudelliseen ja sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen;
 8. vaatii, että myönnetään riittävät varat pelastustoimiin vakavia hätätilanteita varten ja pahoittelee neuvoston penseää suhtautumista eurooppalaisten pelastuspalvelujoukkojen perustamiseen (Michel Barnier'n raportti);

9. panee tyytyväisenä merkille komission esittämät ehdotukset EU:n katastrofivalmiuksien tehostamisesta;
10. vaatii, että olemassa olevia taloudellisia ja teknisiä resursseja sekä tieteellistä kehitystä hyödynnetään tehokkaammin tuhojen torjunnassa ja niiden seurausten lievittämisessä;
11. kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään ja panemaan täytäntöön mahdollisimman pian yhteisön pelastuspalvelumekanismia (2006/0009/CNS) ja tulvien arvioimista ja hallinnointia (2006/0005/COD) koskevat nykyiset menettelyt;
12. kehottaa puheenjohtajavaltio Suomea kiinnittämään erityistä huomiota katastrofeihin liittyvien Euroopan unionin nopean toiminnan valmiuksien kehittämiseen sekä komission ja Euroopan parlamentin ehdotuksiin yhteisön pelastuspalvelutoimien valmiuksien vahvistamisesta ja ehdottamaan lainsäädäntöä vuoden 2006 loppuun mennessä Eurooppa-neuvoston 15. ja 16. kesäkuuta 2006 antaman valtuutuksen mukaisesti;
13. kehottaa komissiota luomaan kokemusten vaihtoa koskevan ohjelman metsäpalojen aiheuttamien riskien ja vaikutusten valvontaan ja seurantaan liittyvien uusien tekniikoiden käyttöönotosta sekä laatimaan teknisen henkilöstön pätevyyttä koskevan eurooppalaisen lupamenettelyn mainitun henkilöstön koulutuksen parantamiseksi;
14. ilmaisee huolestuneisuutensa siitä, että Forest Focust -asetukseen sisältyvää tuhojen torjuntaa koskevaa tavoitetta ei ole saavutettu, sillä tulipalojen ja palaneiden alueiden määrä on kasvanut entisestään asetuksen voimaantulon jälkeen; kehottaa komissiota sisällyttämään ehdotuksia näiden ongelmien ratkaisemiseksi kertomukseen, joka sen on määrä esittää vuoden 2006 loppuun mennessä;
15. panee merkille, että vaikka Effis-järjestelmällä on pystytty yhdenmukaistamaan jäsenvaltioiden metsäpalotiedot ja toimitettu ajantasaisia tietoja luonnollisista riskitekijöistä, järjestelmä ei salli ihmisen aiheuttamien metsäpalojen tutkintaa, ei määritä sosiaalisia ja taloudellisia riskitekijöitä eikä arvioi metsäpalojen seurauksia; kehottaa komissiota ehdottamaan mainitun järjestelmän täydentämistä muilla tiedoilla, joiden avulla nämä puutteet voidaan korjata;
16. kehottaa komissiota esittämään biomassaa koskevassa toimintasuunnitelmassa konkreettisia, Etelä-Euroopan metsiä ja metsien biomassan käyttöä energiantuotantoon koskevia ehdotuksia, jotka antavat metsänomistajille uuden tulolähteen ja edistävät samalla osaltaan metsien parasta mahdollista hoitoa;
17. kehottaa komissiota vahvistamaan Euroopan metsäpolitiikkaa EU:n uudessa metsien kestävä hoidon toimintasuunnitelmassa siten, että se kiinnittää nykyistä enemmän huomiota Euroopan maatalouden monipuoliseen tehtävään ja Euroopan maatalouden kahteen tavoitteeseen: maaseutuväestön säilyttämiseen ja työllistämiseen sekä metsäalueiden pinta-alan merkittävään laajentamiseen; pyytää myös tukitoimenpiteitä metsätalouden palontorjuntatoimille niin, että metsänomistajat ja heidän järjestönsä voivat toteuttaa latvomista, ei-kaupallista karsintaa, juurimista, metsäbiomassan raivaamista sekä muodostaa valvontalinjoja ja puuttomia palonestolinjoja ja rakentaa metsäteitä ja muodostaa vesivarastoja;

18. kehottaa komissiota antamaan tiedonannon, joka auttaa kansalaisia tiedostamaan metsiemme arvon ja niiden tarjoamat resurssit sekä metsien suojeluun liittyvät höydyt, ja edistämään kansalaisyhteiskunnan osallistumista järjestäytyneen vapaaehtoisen tai muun toiminnan, kuten metsien ja luontoalueiden suojelua varten perustettujen yhdistysten toiminnan, pohjalta;
19. kehottaa jäsenvaltioita langettamaan kovempia rangaistuksia ympäristörikoksista ja etenkin metsäpaloihin johtaneista rikoksista; katsoo, että ripeä ja tehokas tutkinta, jonka perusteella määritetään vastuukysymykset sekä tekoon suhteutetut rangaistukset, ehkäisisivät välinpitämättömyyttä ja tahallista rikollista toimintaa;
20. kehottaa uudelleen komissiota esittämään ehdotuksen direktiiviksi metsäpalojen ja kuivuuden torjumisesta Euroopan unionissa, jotta jäsenvaltioiden politiikkojen koordinointia voidaan tehostaa ja hyödyntää nykyisiä yhteisön välineitä parhaalla mahdollisella tavalla;
21. kehottaa komissiota arvioimaan perusteellisesti luonnonkatastrofien syitä ja seurauksia etenkin unionin alueen metsien kannalta ja ottamaan arvioinnissa huomioon vaikutuksen Natura 2000 -verkostoon, sekä esittämään ehdotuksen metsäpalojen valvontaa koskevan yhteisön politiikan kehittämisestä ja metsäpalojen torjuntaa koskevan yhteisen pöytäkirjan laatimisesta;
22. kannattaa yhteisön strategian laatimista palontorjuntatoimien koordinoimiseksi maaseudun kehittämistä koskevan asetuksen puitteissa; vaatii metsityspolitiikka, joka perustuu alueiden biologis-ilmastollisiin ja ympäristöllisiin piirteisiin ja jossa käytetään metsäpaloa ja kuivuutta paremmin kestäviä ja ilmasto-olosuhteisiin paremmin soveltuvia lajeja ja lajikkeita;
23. kehottaa komissiota ottamaan uudelleen käyttöön tuet maanviljelijöille rajoituslinjojen raivaamiseen ja ylläpitoon osana uuden Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) sääntöjen täytäntöönpanoa;
24. katsoo, että vapaaehtoista pelastuspalvelutoimintaa olisi edistettävä ja tuettava viipymättä peruskoulutuksella ja mahdollisesti edistynyttä tekniikkaa hyödyntävillä tarvikkeilla, koska tämä olisi yksi merkittävimmistä jäsenvaltioille soveltuvista reagoititavoista niiden pyrkiessä hoitamaan luonnonkatastrofeista aiheutuvia hätätilanteita;
25. pahoittelee, että Venäjä ei toiminut yhteistyössä naapurimaidensa kanssa äskettäisten metsäpalojensa aikana; kehottaa komissiota ottamaan asian esille EU:n ja Venäjän kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen puitteissa;
26. kehottaa Euroopan parlamentin puhemiehistöä antamaan luvan valtuuskunnan lähettämiseen tärkeimmille tuhoalueille ennen ensi lokakuuksi suunniteltua julkista kuulemistilaisuutta, jossa käsitellään Barnier'n kertomusta;
27. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle ja neuvostolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja metsäpaloista, tulvista ja kuivuudesta kärsineiden alueiden alueellisille viranomaisille.